

A'
TSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI FELSÉG.
 K E N G E D E L M E V E L.

XXXXXXXXXX

Nro 18.

**Költ Bétsben, Kis Alsz. Havának (Augustusnak)
 21-dik napján 1798-dik Elztendőben.**

Passman Ogluról

oly értelmű Tudósítások érkeztek Smirnából a' Bétsi Kereskedő-Házakhoz, hogy valósággal el fogadta az amnesztiát.

Bonapartéről

oly állítással közlött a' Frankfurti Journál Aug. 10-dikán egy Konstantinápolyi Tudósítást, hogy az valósággal hiteles, és azon Tudósítás, Bonapartét ki-szállította Júl. 8-dikán Alexandria' partjaira, egy

T

véres viadal után: azonbann Aug. 21-dikén egy más Konstantinápolyi Levél közle az említett Journál, mely Levél, meg-fosztja hitelességétől az előbbenit, 's el beszéli a' környülállást is, mely, alkalmazhatóságot szolgáltatott a' tévelyedésre. Való t. i. az, a' mint az előbeni Tudósítás elő adja, hogy a' Ciprus Szigetebéli Al-Kormányozó (Muselim) küldötte Konstantinápolyba azt a' Tudósítást, hogy a' Frantziák meg-lepték Alexandriát, nem ugyan Júl. 8-dikán, hanem Jún. 28-dikán, és a' Muselim egy Alexandriai Töröktől kapta ezen hírt, a' ki az ágyúzás közben, osontott által az Alexandriai partról Ciprusba. Való az is, hogy volt ágyúzás: de az Alexandriai Törökök ágyúzták azon hajók felé, melyeket láttak meg-állapodni partjaik előtt 's Fr. hajóknak gondoltak: azonban Anglusok voltak, kik végre csak ugyan el hitették az Alexandriaiakkal, hogy ők nem Frantziák, 's egyszersmind meg-tudakozták tőlök: há' készek e' bé-botsátani magokhoz a' Fr. ákat, mely Kérdésre azt felelték az Alexandriaiak, hogy minden erejekkel ellent fognak állani a' Fr. ák' szándékának.

Más Konstantinápolyi Levél szerént, hofszas beszéllgetést tartott az oda való Orosz Követ Júl. 24-dikén a' Reis-Effendivel, 's nagy folyamatosan vagynak a' tengeri hadi-készületeleik.

Rastadt: Roberiot Fr. Követ hamar meg-járta Páris't: mert már az ő neve is alatta volt azon Írásnak, melyet a' Fr. Követség, Aug. 20-dikán küldött a' Német Deputációhoz, jelentvén neki, hogy nagy kívánsággal várja tőle a' választ.

Frantzia-Országi Tudósttások.

Baraguey d' Hillierst ki tette a' Fr. Direktórium hivataljából azért: hogy el hagyta magát fogatni: a' Hadi dolgokra ügyelő Minister Canczelláriájáról is kitétett hivataljokból a' Minister által öt főbb Tisztviselőket.

A' Frantzia és Hollandus partokat Tekintől fogva Dünkirchenig szemmel-tartó Anglus hajók száma, szaporodott mostanság egy Hajósseregofztállyal, mely a' Margatei Kikötőhelyből indult ki, Lawford Kapitány vezérlése alatt.

A' Territorial-Mandát nevű Papiros-pénzeknek 25 millió lívernnyivel való szaporítását javasolta a' Finantz-Kommisszió Aug. 9-dikén, a' Törvényhozó-gyűlés' Ifjabbik Tanátsának.

A' Külső dolgokra ügyelő Minister' kezébe négy millió lívert parantsolt Aug. 11-dikén adatni a' Törvényhozó-gyűlés, mely summából. 1.) 37 ezer miriagramm gabonának az árra, az az 100,500 líver magának jut a' Ministernek fizetésül. 2.)

Szállására, kotsijaira 's lovaira, és építetetésre, 30 ezer líver. 3.) Tselédjei fizetésére, 7 ezer líver. 4.) A' Külső Ministerek' fizetésére, 1.508.500 líver. 5.) A' Konzulok' fizetésére, 806,275 6.) Őri költségekre, 137,000. 7.) Határ-Kommiszfzariúsoknak és Ingenieuröknek, 59,200. 8.) A' Külső - Követségeknél és Konzulságoknál Al-Tisztviselői szolgálatot tévő Személyeknek, 161,958. 9.) A' Minister Kanczelláriája' szükségeire, 224,200. 10.) Kurírok' küldözésére és levelezésre, 70,600. 11.) Rendkívülvaló küldésekre, 280,000. 12.) Ajándékokra, kár meg térítésekre, és segítségekre 176,000. 13.) Titkos költségekre, 60,000. 14.) Rendkívül megtörténhető költségekre, 60,000. 15.) A' Külföldi Követek' készületeikre; 171,767.

Ama' szinte mesés történetekkel tellyes életű Drouet, a' ki V. rennesi Postamester volt akkor, mikor Néh. XVI. -dik Lajos ki akart menni Fr. Országból; annakutánna Nemzet-gyűlési Tagga lett; későbbenn Ausztriai fogságba jutott; a' melyből ki akarván repülni, Ikarus' díjjára jutott felig meddig, mert el törté egyik lábát; Párisba tett vízfzsa terese után vit. fza ült a' Nemzeti-gyűlésbe; hanem az abból való ki-lépés sorssa által, ismét magános életre jutott, melybenn Haza bántás vétéröl tette magát gyanússá annyira; hogy

Árestomba tevődött, de onnét ki szabadí-
 totta magát, 's Napkeleti Indiába akart
 szökni, egy Mü'ine nevezetű Korvettenn
 (kisdud fegyveres hajónn) melyre, vátoz-
 tatott névvel ült 's indult a' múlt eszten-
 dő' Áprilissének 8-dik napján Breszt alól,
 Batávia felé. Ártatlannak hirdetődött
 ugyan ki a' Nemzeti Fő-Törvényfűzők által:
 de ő csak meg határozta már akkor ma-
 gában, hogy el vonnya magát Üldözői
 elől, kik a' Respublikának is ellenségi.
 Azonbann Teneriffa Szigeténél el nyeret-
 tén a' Korvett az Anglusok által Máj.
 28-dikán, Drouet is fogságba esett, 's
 minekutánna mindenétől meg fosztatott a'
 mint írja, fél mezítelen hagyatott a' Szi-
 get' kőszikláin. Fel-segítettett mindazál-
 tal a' Fr. Konzultól, 's részt vett abban a'
 viadalbann, melyben Júl. 28-dikán víz-
 szá-verték a' Spanyolok és Fr. ák, Nel-
 son Anglus Admirális' Hajósseregét Tene-
 riffától, és sok sebeket is kapott, mel-
 lyekből ki-gyógyúvánna vízszá-indult Eu-
 rópába. Ámsterdámnál ki-szállott a' szá-
 razra, 's a' Lillei Fr. Kommisszáriustól
 nyert annyi segedelmet, hogy vízszá-ve-
 rekedhetett Hazájába: de a' hol már most
 nagy inséggel küszködik, 's kérte a' Tör-
 vényhozó-gyűlést, hogy segítsen rajta. A'
 Kérése, Aug. 13-dikán olvastatott fel 's
 által adatott egy Kommisszfűzőnek.

Spanyol-Országi Tudóstársok.

Kádixból írják, hogy Július' 14-dik napján reggel, két Spanyol Órálló hajók, láрма jelt adtak, és valósággal 30 ellenséges hajóktól körül is vétetődtek, mellyek miatt az ő vízfőz-térések a' Kikötőhelybe, meg gátoltatott.

A' Spanyol kis Hajók Vezére azonban, kinek csak 8 hajói valának kéznél, arra határozta magát, hogy az ellenséges hajóit az Anglusoknak meg kell támadni, bátor sokkal nagyobb számmal legyenek is ezek.

Tüzes ütközetre kelvén a' dolog, az Anglusok, egy hajójokat is, mellyen egy rövid agyú, különbkülönbféle fegyverek, és 20 ember valának, prédául hagyván, hátat fordítani kénytelenítették, és a' Spanyol Órálló hajók meg szabadultak.

Bár akármely szerentsés lett legyen is mindazáltal a' Spanyolok ezen ütközet: még is igen panaszkodnak, mivel egy Zászlótartójok Tischar Francesco el ese, ki is a' midőn a' leg-nagyobb mérészséggel az Anglus hajókra már fel akart hágni, le lövettetett.

A' Kádixi Kikötőhelyet bé zárva tartó Anglus Hajósseregtől Július' 27-dikén 4 líneai hajók, és 9 Fregát a' közép-tengerre el mentenek, hogy az Admirál Nelson Hajósseregével egyesítsék magokat, ki is ezen segítő sereget maga kívánta.

Az Ángl. Admirál St. Vincent Hajósseregében, melynek nagy része Írlandiából való, nagy lázzadásoknak, 's béketelenkedéseknek kell uralkodni, minthogy most csak kevés idő alatt 14 Hajóslegények akasztattak fel.

Olasz - Országi Tudósítások.

Májlándból Aug. 16-dikán: — „Folyó Hónapnak 10-dik napján innepletten a' Mária mezején, Frantzia Követ Trouve azt a' napot, mellyen Fr. Ország Respublikává tétetődött sok itt lévő Frantziákkal egygyütt: de nem kevés Cisalpinus republikánus pajtásaitól ki-tsúfoltatott, kiknek fejei: Felicelli, és Pellegati Prokátorok. Ezek ellen, 's közönségesen a' Tsúfolók ellen, szembetűnő elégtételt kíván Trouve.“

„Sok Cisalpinusok rajta voltak, hogy ki tévődjék a' volt Gróf Serbelloni, Párisi Követségéből: de valamint egyéb igyekezeteket, úgy ezt is egészszén meg-gátolta a' Fr. Direktórium. Igen rossz kedvek lett ezért a' Cisalpinusoknak.“

A' Cisalpina Respublikában még mind ez ideig uralkodnak a' zenebonák. A' Konstitúzióban téendő változtatások, mellyeket, Frantzia Követ Trouvének, és a' Gazdaság' Kommissziója Tagjainak, Soprasí, Aldini, Beccalossi, Villa, Al-

borghetti, Martinelli, és Salimbrininak tulajdonítanak, a' Demokratákat a' legnagyobb tűzbe hozták.

Mindennap Köz. írások raggattatnak fel, mellyek, holmi színesített ki fejezések között, a' Frantzia Kóvet, és a' közelebb említett emberek ellen, a' legnagyobb méreggel kelnek ki.

A' Livornói Kikötőhely' Gubernátora, Generális de Lavillette, a' Nagy és Fő. Hertzeg parantsolatjára, ismét kemény parantsolatot adott ki, a' Frantzia Kiköltötteknek, a' Livornói könyvéről, és Livornó Városából minél előbb leendő el távozássok eránt.

Aug. 9-dikén, a' Livornói Kikötőhelybe három Nápolyi Fregátok érkeztek, úgymint: Aretusa, Cerere, és Sirena, mellyek is egy Nápolyi, leg inkább gabonát szállító Kereskedő Hajós Társaságnak védelmére vagynak rendelve.

Egy más hasonló Transport, a' Porto-Ferrájói Kikötőhelyben mulat, és már annak is a' Livornói Kikötőhelybe leendő bé-kísérésére el indult egy az említett Fregátok közül. Ezenn Hajókon kívül, 8 nap alatt, nyóltzvannál több kereskedőhajók érkeztek Livornóhoz. — August. 10-dikén két Raguzai hajók is érkeztek, mellyek Égyiptomból, nevezetessenn az Alexandriai Kikötőhelyből Június' 18-dik napján indultak ki.

Az a' véres meg-győzöttetés, melly a' Római Insurgensekenn Ferentinónál történt, nem volt elégséges az ő vitézségek meg törésére, és újonnan rendbe szedték magokat Frosinone Varossánál, és a' Frantzi Sereg' meg-támadását vitézül ki is állottak a' kétségbe esésig sokaig, hanem végtére tsak ugyan a' nagyobb erőnek engedni kente enítették.

Be vettek magokat ekkor a' Városba, 's a' kapukat bé-zárták. De a' kapukat a' Frantziák bé-törven, ágyúkkal rohanának be a' Városba. Az Insurgensek még az útszakonn, piatzokon, és egynehány házaknál is szembe szállottak velek; hanem a' Frantziák végtére minden diadalmat vettek, és a' házakat meg gyűjtogatták.

Az Alatrii Insurgensek, a' Frantziák közelgetésére, el hagyták a' tsata-helyét, és Veroliból a' Püspök elejébe ment a' Frantziáknak, hogy tőlök az Insurrektzióról botsánatot kérjen.

Az ellentállás hát már egyedül, tsak a' Terracinai környékenn maradott, itt lévén az Insurgensek leg nagyobb számmal, kik is a' Frantziákkal, 's a' hozzájuk szítók sok erőszakoskodásokat követtek el, magát a' Terracinai Fr. Kommendánst is fel áldozták dühösségeknek.

Minden oldalról meg-verődvénn az Insurgensek, Terracinához húztak mago-

kat, a' holott is, egy részről a' Pontini mocsárok fedezték őket, más felől pedig által vágván egy gátat, a' szántó-földeket szélessenn vízzel el borították. Bateriait is állítottak fel a' hegyenn Terracinánál, és magokat a' Városba sántzolták, még is mind ezen iparkodások sem vólt elégséges védelem ő nékiek a' Frantzia Sereg' dühössége ellen; mert ugyan a' Rómából Ápr. 11-dik napján küldött Levelek szerént, az Insurgensek Terracinánál is meg-verettettek, és mindeneket el vesztettek.

A' Circeoi Vidék egészszenn nyugalombann maradt, melyre is nem kevés indító ok vólt Frantzia Generális Macdonald' Hirdetménnye, melybenn is azt adta elő, hogy minden Helységekkel, mellyek insurgáltak, ha fegyvereiket mindjárt le nem teszik, hadi módonn bánat: és minden ott találtató Klastromokat, Apáturságokat, és Káptalanokat el töröl; és azoknak jövedelmeiket, a' szegények, 's a' magok hívségek miatt méltatlanságot szenvedtek között osztatja el; ellenbenn azoknak, kik Lázzaasztóikat ki adják, ha mindjárt ők is fegyvert fogtak vólna is, engedelmet ajánlt, és 50 Piástert jutalmúl.

Batáviai Tudósítások.

Az új Törvényhozó-Gyűlés ki-nevezte már Aug. 7-dikénn az öt Direktorokat,

kik között egy sints azok közzül az öt Minis'terek közzül, kik a' 12-dik Júniusi Revolúziótól fogva valának Helytartói a' Direktóriumnak, 's Kiszolgáltatói a' Végrehajtó-hatalomnak. Aug. 14 dik napjáig, csak egy jelent vala még meg Hágában az újjonnan ki nevezett Direktorok közzül, *Hasselt* nevű Amsterdami Fi, de koránt sem azért vólt Ez első a' meg-jelenésben, mintha igen kapott vólna a' Direktorságonn: sőt inkább azért, hogy személy szerént ki menthesse magát annak terhe alól. A' több Direktorok, név szerént ezek: *Montanus Hettemg*, *Lewardiai Fi*; *Ermerins*, *Tholeni*; *Hoedt*, *Groningai*; *Haersolte*, *Arnheimi*. Tizenöt Kándidátusok közzül válogatta ki ezeket a' Batáviai Törvényhozó-gyűlésnek öregebbik Tanáttsa; a' 15 Kándidátusokat pedig az Ifjabbik Tanáts szemelte ki: mely ki szemeléshez, midőn hozzá fogott: 47 Tagokból állott: de csak 45 Tagok vettek részt, a' 15 Kándidátusok' *Laistromának* el készítésébenn: mert *Hahn* nevű Tag, kereken megmondotta; hogy nem esmér olyatén 15 Személyeket, a' kik alkalmasok vólnának Direktorság viselésre: minekokáért a' további veszekedéseknek el távoztatása végett meg-határozódott, hogy *Hahn* menjen ki a' Gyűlésből; *Schlüter* nevű Tag pedig maga kérte, hadd mehessen ki.

A' leg nagyobb mértékre hágott bolz-
fzúságtételeik eránt a' Frantzia Rabló-hajók-
nak, az Ámsterdami Kereskedő és Hajós-
Kommiszió egy Memoríalist tett fel a'
Batáviai Direktóriumhoz, mellyet is a' Vá-
ros-házánál, a' Gyűlésre rendelt szobábann
közönségessenn ki tett a' végre, hogy azon
Kalmárok 's Kereskedő-Hajósok, kik ab-
bann részt venni akarnak, Aug. 13-dik,
14-dik, és 15 dik napjaibann magokat alá
írassák.

Ez a' panasz Levél, mely a' Fr. Rab-
lőhajók' eddig el követett istentelenségeit
a' maga valóságábann elő adja, így követ-
kezik:

*A' Batáviai Kalmárok, és Kereskedő
Hajósok a' Batáviai Respublika' Kormány-
székéhez.*

Senki nintsen közöttünk, a' kit a' Fr.
Rabló-hajóknak, a' Batáviai vizekenn, sőt
magokbann a' Kikötőhelyekbenn is el kö-
vetni szokott ellenséges magok viseleteik,
és rablásaik sokképpen ne kényszerítenének,
a' maga keserves panaszát, a' Kormány-
szék ölébe ki-önteni.

A' neutrális hajóknak törvénytelen el
vétele, a' portékáknak (mellyeket, mint
neutrális Hatalom, avagy Batavusok' tulaj-
donait szenteknek kell vala tartani) el-rab-
lásaik, konfiskálásaik, nyilvánságos és ké-
szakarva való meg-sértése a' mi a' mi
határinknak.

Ezek azok az istentelen szemtelenségek, melyekről mi 6 Hónapoktól fogva keservesen panaszunk; melyeket gyakran olyanok követnek el, a' kiknek még csak semmi szabadságok is a' tengeri rablásra nintsen; és a' Frantzia Kormányfő szemei előtt is nem egyebek tsupa tengeri Tolvajok bandájánál.

A' mi keserűségünket inkább neveli az, hogy azok, minthogy Frantzia Polgároknak nevezik magokat; Barátink és Atyánkfiái lenni kötelesek volnának.

Már erre a' mi szíveinknek oly drága nevezetre apelláltunk is, és hizelkedtünk magunknak, hogy a' mi Szövetséges-társunk, mely sokkal nagyobb, mint sem igazságtalan lehetne, tulajdon maga munkába veszi, ezen szörnyű tselekedeteknek meg-gátlását, és a' mi keserves panaszunkról tenni fog. Ezen reménységünk ezután is táplál bennünket; hanem mind nagyobb nagyobb lesz az azonban a' kár.

A' törvénytelen fosztások, és erőszak tettek mind szaporodnak; 's oly vakmerően és szemtellenül gyakoroltatnak, hogy ámbár az azokból következő végső romlása, a' mi úgy is már csak ingó-bingó lábonn álló Kereskedésünknek igen szorongat is bennünket: még is inkább rettegünk az az által természet szerént okoztatandó; morális és politikai szomorú követ-

kezésektől, 's ebbéli keserőségünket, minden Polgári gondolkodásinkal is nem enyhíthetjük. Egyenként jelentettük már panaszinkat; már most egygyesülve jövünk, minthogy a' méltatlanságok mindnyájunkat érdekelnek.

(Mészszor a' többit.)

Nagy Britanniai Tudósítások.

Londonból Aug. 10 dikénn: — , Tegnap az Admirálitáshoz (Tengeri dolgokra ügyelő Kormányfőkhöz) oly értelmű Tudósítás érkezett, Telegráf (Mészsze hamar író eszköz) által, hogy Lawfort Kapitányunk, ki a' Margatei Kikötőhelyből titkon küldődött el egynehány hadi hajókkal egy Svéd Hajóssereget fogott el, melyről az a' gyanúság volt, hogy hadi-készületeket szándékozott Frantzia - Országba szállítani.

A' Havrei Frantzia Kikötőhelyet szemmel tartó Anglus hajókhoz, újjolag négy Fregátok indultak a' Portsmouthi Kikötőhelyből.

Irlandiában, csak a' hegyekenn lapanganak még imitt amott Partosok, 's haramiaságból élösködnek, ki-rontván olykor olykor a' szomszédságban fekvő házakra és Útazókra: de a' Királyi Katonaság mindenütt nyomozza őket, 's erőssen rajta van hogy gyökerestől ki-irthassa a'

pártütést. Dublinból, Polgár-Katonaság küldödött Tullow és Carnew nevű Városokba, melyek közül az utól nevezett, úgy el pufztúlt, hogy nem áll már fel benne egyéb épület, a' Templomonn, és két házonn kívül. Waterfordban Murphy és Eggledom nevű két Pártos-fők fel-akasztattak, 's testeik a' folyó-vízbe vették. Castlekőmernál 50 Szén szállítók fogattak el, a' kik minthogy el akarták tsábítani több Pajtásaikat: kilentzen közzülök halálra, sokan pedig meszfe földi számkivetésre ítéltettek. Dublinba ismét hordanak már bőven eleséget, még az olyan Grófságokból is, a' melyekbenn leg nagyobb számmal voltak a' Pártosok, úgymint: a' Wicklowiból, Wexfordiból és Megthiből. A' Wexfordi Grófságnak Gorey nevű Városánál, ugyan tsak marad bátor-ságnak okáért egy sántzos tábor, Skerret Obersternek kormányozása alatt.

A' Kézimívekkel, Angliába, Skótziaába, Portugalliába 's Amerikába való kereskedéséről Irrlandiának azt írják, hogy nem igen nagy rövidséget szenvedett légyen az, a' pártütés által.

Orosz - Birodalmi Tudósítások.

Hogy a' Kereskedés, rövidséget ne szenvedjen ezen Birodalombann: fel-szabadította Pál Császár, az oda való bé-mehetést

az idegen Kalmároknak, következő fel-
tételek alatt: 1.) Ha a' Tartományokból
valamely Kereskedő háztól, ajánló írást vizs-
nak valamely esmeretes Orosz Kereskedő.
Házhoz, és 2.) Ha valamely kü földi Orosz
Ministertől vagy Könyvtől, Bizonyság-le-
velet kaptak 's mutathatnak az eránt, hogy
valósággal Ok azok a' Személyek, a' kik-
ről szó vagyon az ajánló írásban.

A' Kronstadti Puskapóros-magazíno-
mokba be-ütött Júl. 27-dikén estve a'
menykö: 's fel vettette őket a' levegő-ég-
be: minthogy 7452 pud (mintegy 3 száz
ezer font) puskapor volt benne. Öt em-
ber is holt meg ezen szerentsétlen törté-
net! alkalmatosságával, és kilentz meg se-
besedett.

Béts.

Ma Gróf Lacy Feldmarsal nagy Ven-
dégséget ad, Dornbach falunál lévő kerti
lakásában, Hertzeg Repnin Orosz Feld-
marsal' tiszteletére, s az ott lévő gyönyö-
rű Anglus Kertjének minden kellemetes-
sebb részeit meg fogja mutogatni nagy Ven-
dégenek.

Itt erőssen folynak a' hadi-készületek,